
TISKOVÁ ZPRÁVA: Nové kritické vydání *Máje* Karla Hynka Máchy

Praha 7. 10. 2019 – Po šedesáti letech od posledního akademického vydání nejznámější básně české moderní poezie, **Máje Karla Hynka Máchy**, nedávno vyšla její nová edice, kterou k vydání připravil tým literárních historiků a editorů z **Ústavu pro českou literaturu AV ČR**. Kniha vydaná ve spolupráci s nakladatelstvím **Akropolis** v knižnici Kritická hybridní edice přináší **knižní čtenářské vydání textu** s doprovodným komentářem a současně **novou digitální vědeckou edici** na příbalovém DVD, jejíž součástí je kompletní obrazový a textový materiál a další vědecký aparát vztahující se ke vzniku *Máje*.

- Nová edice *Máje* vznikla na základě rozsáhlého badatelského výzkumu, který prověřil autorství dochovaných pramenů (písmoznalecký a chemický výzkum),
- digitální edice zpřístupňuje digitalizované prameny Máchova *Máje*, včetně unikátního dochovaného kompletního autorského rukopisu,
- digitální edice nabízí databázi všech knižních českojazyčných a překladových vydání *Máje*,
- edice obsahuje transkripce rukopisů, různotočení, vysvětlivkový aparát, bohaté ediční komentáře atd.

Karel Hynek Mácha: Máj, edd. Michal Charypar, Jiří Flaišman, Michal Kosák. Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. – Akropolis 2019. 148 stran + přílohové DVD s digitální vědeckou edicí.

Novou edici *Máje* provází odborná knižní monografie:

Michal Charypar: *Prameny Máchova Máje. Fakta a hypotézy*. Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. – Akropolis 2018. 168 stran.

O projektu

Na počátku nové vydavatelské iniciativy byla možnost po mnoha desetiletích prozkoumat a reprodukovat rukopis *Máje*, který je trvale v soukromém majetku. Tento rukopis neměly k dispozici generace máchovských badatelů, a tak nebylo ani možné důkladně ověřit hypotézy o jeho autorství. Příslib dědiců rukopisu Máchova *Máje* tedy otevřel cestu ke zjištění autenticity tohoto Máchova rukopisu, na něž pak navázal detailní průzkum znění zapsaného textu (včetně škrtnů) a následně další revize faktů historie textu (např. otázka cenzury *Máje* nebo stanovení hypotéz o účelu pořízení manuskriptu). S úkolem vydat Máchův *Máj* v nové kritické edici byl zase spojen průzkum vydavatelské historie a různých edičních přístupů.

Výsledkem těchto a dalších výzkumů podpořených také grantem GA ČR je vydání *Máje* v Kritické hybridní edici (KHE). Obsahem knižního čtenářského vydání je pravopisně modernizovaný text, který doprovází aparát zaměřený na dnešního čtenáře. V digitální vědecké edici přináší nový svazek KHE nejen kvalitní faksimile rukopisu, který byl poprvé a naposledy z originálu reprodukován v roce 1916, a digitální kopie dalších důležitých pramenů, ale také nově pořízené přepisy těchto pramenů, aparát a nakonec také vědeckou edici *Máje*. Součástí digitální aplikace je též aktualizovaná databáze dosavadních tištěných vydání *Máje*, zahrnující nyní takřka 400 položek včetně překladů *Máje* do více než dvaceti cizích jazyků. Další dokumentace k historii vzniku *Máje*, osudům básníka a údaje o další vydavatelské historii jsou přehledně soustředěny na časové ose.

Pro novou edici byla také kompletně inovována digitální platforma KHE. Změnou prošla architektura edice, doplněny byly další funkce, zásadně inovován byl způsob zobrazení kopií rukopisů i metody použité pro transkripci manuskriptů. Kódování textu je nyní realizováno v mezinárodním standardu TEI P5.

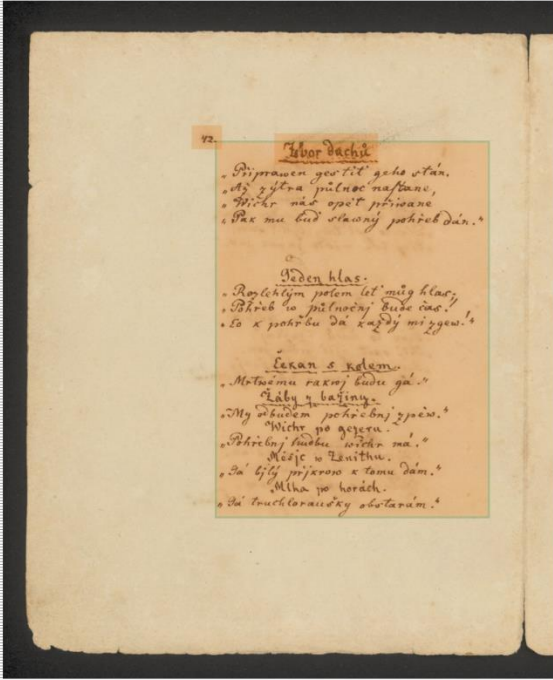

Ediční a textologický výzkum k této edici shrnuje monografie Michala Charypara *Prameny Máchova Máje. Fakta a hypotézy*. Představuje podrobně jednotlivé textové prameny *Máje* a přináší nové informace zejména o rukopisu *Máje* a o Máchově tzv. *Výkladu Máje*. Mimo to na základě nových poznatků rekonstruuje vznik Máchovy básně, tiskový proces včetně cenzury prvního vydání (1836) a mapuje pozdější ediční historii *Máje* do dnešních dob.

Vstupní strana digitální edice

Náhled transkripce

— zpět k textu domů nápověda použité zkratky okřídlená transkripce — předchozí strana další strana —

[Geden hlas] Zbor duchů
 „Připraven gestf geho stán.
 „Až zřítia půlnoc najane,
 „Wichr nás opět přivane
 „Pak mu buď slavný pohřeb dán.“

[G]
 Geden hlas
 „Rozlehlým polem leť můj hlas;
 „Pohřeb w půlnoci bude čas!
 „Co k pohřbu dá každý mi zgew!“

Čekán s kolem
 „Mtvému rakwj budu gá.“
Žaby z bažiny
 „My odbudem pohřebnj zpěw.“
 „Wichr po jezera
 „Přiběhij lubeu wšer ma.“
 „Měsíc w Zenithu.
 „Ba býly mjzoro x tomu dām.“
 „Mlha po horách.
 „Ba truchloraušky obstarām.“

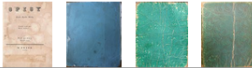
Edice Komentář Databáze Májů Časová osa

Rukopis
Máje
a jeho
přepis

zpět domů nápověda použité zkratky KHE

KAREL HYNEK MÁCHA MÁJ

Máj (Báseň). In: MÁCHA, Karel Hynek: Spisy Karla Hynka Máchy. Díl první. Swazek první. **MÁCHA, Karel Hynek**, Praha, 23. duben 1836, 72 s.
(více)

2001

Máj. In: MÁCHA, Karel Hynek: Spisy Karla Hynka Máchy. Díl 1 (Báseň. Díl 1). Ed. a kom.: SABINA, Karel. **MÁCHA, Michal**, Praha 1845, s. 3–20, 128 s., 13 × 11 cm.
(více)

2002

Máj. In: MÁCHA, Karel Hynek: Spisy Karla Hynka Máchy. Díl první (Spisy vytečných českých básníků novověkých. Část třetí). **KOBER, Ignác Leopold**, Praha [1861], s. 5–52, 169–171, 300 s., 13,5 × 11 cm.
(více)

2003

Máj (Báseň romantická). Výt. a graf. podoba: KROUPA, Bohuslav. **KOBER, Ignác Leopold**, Praha [1865], 44 s., 23,5 × 16 cm.
(více)

2004

Mái. In: MÁCHA, Karel Hynek: Spisy K. H. Máchy (Těsnopisná bibliotéka). Výt. a graf. podoba: HANEL, Adolf. **Spolek těsnopisný** (Příloha k Dopisovateli těsnopisného spolku, roč. 3). Králiky 1869, s. 1–32, 40 s., 16 × 10 cm.
(více)

2005

Osoby

Autor zdroj: publ. Editor

Překladatel Výtvarník

Autor zdroj: publ. Editor

Překladatel Výtvarník

Nakladatel

Rok vydání

od do

Místo vydání

Název / Zdroj. publ. / Edice

Klíčová slova

Komentované Ilustrované

Neúplné Překlad Faksimile

Audiopříloha

397 záznamů [Filtrovat](#) [Vyčistit](#)

Edice Komentář Databáze Májů Časová osa fulltextové vyhledávání

Databáze
Májů

Kritická hybridní edice se zaměřuje na vydávání textů novočeské literatury. Spojuje knižní čtenářské vydání kriticky ověřeného textu a vědeckou elektronickou edici na přiloženém DVD. Ta obsahuje veškeré dochované tištěné i netištěné, dokončené i neúplné verze textů (rukopisy jsou k dispozici též jako faksimile i jako transkripce), doplněné edičním aparátem, jenž zahrnuje i tzv. synoptický záznam variant. Zpřístupňuje (jako v případě F. Gellnera a K. Hlaváčka) buď kompletní autorovo textové dílo, včetně korespondence, reprodukcí výtvarného díla, výběru ze sekundární literatury a dalšího textového i obrazového materiálu, nebo jen jedno vybrané dílo, které má složitou textovou historii (jako v případě právě vycházejícího *Máje* K. H. Máchy či již staršího vydání *Slezských písní* Petra Bezruče nebo chystané *Kytice* K. J. Erbena).

Kontakt:

Mgr. Olga Sedílková (propagace), e-mail: sedilkova@ucl.cas.cz, tel.: 734 188 005

Mgr. Michal Charypar, Ph.D., e-mail: charypar@ucl.cas.cz, tel.: 720 662 310

Mgr. Jiří Flaišman, Ph.D., e-mail: flaisman@ucl.cas.cz, tel.: 607 251 707

Mgr. Michal Kosák, Ph.D., e-mail: kosak@ucl.cas.cz, tel.: 724 070 430

Mgr. Filip Tomáš (nakladatel), e-mail: fliptomas@akropolis.info, tel.: 774 626 097